

เอกสารรับฟังความคิดเห็น

เรื่อง

การกำหนดบทบาทหน่วยงานการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน

และ

การขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทหลักทรัพย์
และตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (<http://www.sec.or.th>)

อาคารจีพีเอฟ วิทยุ บี ชั้น 14 93/1 ถนนวิทยุ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 0-2263-6499 หรือ 0-2695-9999 โทรสาร 0-2651-5949

เอกสารเผยแพร่

เลขที่ อธ. 4 /2554

เรื่อง

การกำหนดบทบาทหน่วยงานการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน

และ

การขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทหลักทรัพย์
และตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

จัดทำโดย

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

เผยแพร่เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2554

เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

วันสุดท้ายของการให้ความคิดเห็น วันที่ 18 มีนาคม 2554

ท่านสามารถ download เอกสารเผยแพร่ฉบับนี้ได้จาก www.sec.or.th

ฝ่ายกำกับธุรกิจนายหน้าและค้าหลักทรัพย์

28 กุมภาพันธ์ 2554

ส่วนที่ 1 : บทนำ

ตามที่บริษัทหลักทรัพย์และตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (“บริษัท”) ในฐานะตัวกลางในตลาดทุน และผู้มีวิชาชีพที่ได้รับความไว้วางใจในการให้บริการแก่ผู้ลงทุน และเพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับการบริการที่เป็นมาตรฐานและเป็นธรรม โดยคำนึงถึงการป้องกันผลประโยชน์ของลูกค้าเป็นสำคัญ ตลอดจนช่วยรักษาไว้ซึ่งความเรียบร้อยและความเชื่อมั่นของตลาดทุนโดยรวม บริษัทจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ และกฎระเบียบภายในของบริษัท ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนดว่า หากบริษัทหลักทรัพย์มีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดนั้น กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ (“ผู้บริหาร”) ต้องมีความผิดตามกฎหมายด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนร่วมในการกระทำผิดของบริษัทหลักทรัพย์

นอกจากนี้ กรณีที่สำนักงานมีนโยบายในการเปิดเสรีการทำธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตลอดจนการสนับสนุนให้มีการพัฒนาในตลาดทุน จึงอาจทำให้เกิดการพัฒนาธุรกิจ ตลอดจนผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลาย ซึ่งอาจมีความเสี่ยงกับบริษัทที่อาจมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

ดังนั้น หน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน (“compliance unit”) ซึ่งมีบทบาทในการกำกับดูแลเพื่อให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง จึงมีส่วนสำคัญในการลดความเสี่ยงในด้านกฎหมายแก่บริษัท และผู้บริหารของบริษัท ตลอดจนช่วยรักษาไว้ซึ่งความเรียบร้อยและความเชื่อมั่นของตลาดทุนโดยรวม สำนักงานจึงเห็นควรส่งเสริมให้ compliance unit มีบทบาท หน้าที่ ขอบเขต และมาตรฐานการปฏิบัติงานให้ชัดเจน ซึ่งรวมถึงการเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดความรู้ให้กับพนักงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของบริษัท โดยสำนักงานจะสนับสนุนในการให้ความรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ สำนักงานยังส่งเสริมให้มีการขึ้นทะเบียนกับเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพดังกล่าวที่มีต่อตลาดทุน ซึ่งจะช่วยยกระดับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงาน ให้สามารถกำกับดูแลการปฏิบัติงานของธุรกิจในตลาดทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐาน ขณะที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงานก็ต้องรักษามาตรฐานจรรยาบรรณ จริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่พนักงานอื่น เช่นเดียวกับผู้บริหารขององค์กร เพื่อเป็นการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการกำกับดูแล (compliance culture) ขององค์กรอีกทางหนึ่งด้วย

เอกสารฉบับนี้จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากภาคธุรกิจและบุคคลทั่วไป โดยการรับฟังความคิดเห็นจะมีไปจนกระทั่งวันที่ 18 มีนาคม 2554 ซึ่งผู้ที่สนใจและประสงค์จะแสดงความคิดเห็นสามารถส่งความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อ ก.ล.ต. ได้ทั้งในรูปแบบเอกสารหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามรายละเอียดที่ระบุด้านล่างนี้

ทางไปรษณีย์ : ฝ่ายกำกับธุรกิจนายหน้าและค้าหลักทรัพย์

สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.

ชั้น 14 อาคารจีพีเอฟ วิทยุ

93/1 ถนนวิทยุ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน

กรุงเทพฯ 10330

ทางโทรสาร : 0-2263-6311

Email address : seccom@sec.or.th

ส่วนที่ 2 : หลักการที่เสนอ

1. หลักการนี้ จะใช้บังคับกับบริษัทที่มีใบอนุญาตดังต่อไปนี้

- (1) ใบอนุญาตการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์
- (2) ใบอนุญาตการค้าหลักทรัพย์
- (3) ใบอนุญาตการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์
- (4) ใบอนุญาตการจัดการกองทุนรวม
- (5) ใบอนุญาตการจัดการกองทุนส่วนบุคคล
- (6) ใบอนุญาตการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ และการจัดจำหน่าย

หลักทรัพย์ ที่เป็นหน่วยลงทุน (LBDU)

- (7) ใบอนุญาตการเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

2. บริษัทต้องจัดให้มีหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน (“compliance unit”) ที่มีมาตรฐานการปฏิบัติงาน เป็นที่ยอมรับ และเชื่อถือได้ เพื่อรับผิดชอบในการตรวจสอบ และกำกับดูแลการประกอบธุรกิจของบริษัท ให้เป็นไปตามกฎหมายและประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบ และวิธีการปฏิบัติงานที่กำหนด เพื่อให้บริษัทสามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยงานดังกล่าว ต้องมีอิสระในการดำเนินงานโดยมีการรายงานตรงต่อคณะกรรมการบริษัท

3. บริษัทต้องสนับสนุนให้มีบุคลากรใน compliance unit ในจำนวนที่เพียงพอกับลักษณะของธุรกิจ (business model) โดยบุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งพิจารณาจากการศึกษาและ ประสบการณ์ รวมทั้งบริษัทต้องสนับสนุนให้ compliance unit มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูล และมีทรัพยากร อื่น ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนสนับสนุนให้หน่วยงานดังกล่าวได้รับการฝึกอบรมอย่าง สม่ำเสมอเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. บริษัทต้องกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของ compliance unit ไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบดังกล่าวต้องครอบคลุมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

(1) การจัดทำแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับ มอบหมาย โดยแผนดังกล่าวจะต้องครอบคลุมถึงการทำธุรกรรมที่สำคัญในทุกด้าน และจะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท หรือคณะกรรมการอื่นที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

(2) การตรวจสอบ กำกับ และติดตามการปฏิบัติงานของส่วนงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ กฎเกณฑ์ ตลอดจนนโยบาย แนวทาง และเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด อย่างต่อเนื่อง

(on-going basis) และในกรณีที่บริษัทกำหนดนโยบายให้ฝ่ายงานต่าง ๆ ดำเนินการติดตามและกำกับดูแล การปฏิบัติงานภายในฝ่ายงานเอง เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรในการกำกับดูแล (compliance culture) compliance unit ต้องตรวจสอบ กำกับ และติดตามเพื่อให้มั่นใจว่าฝ่ายงานดังกล่าวได้มีการดำเนินการ อย่างเคร่งครัดด้วย

(3) การจัดส่งและจัดทำรายงานผลการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน และตรวจสอบถึงรายละเอียด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งข้อเสนอเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัท อย่างสม่ำเสมอ และรายงานเหตุการณ์ภาพรวมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ทั้งนี้ compliance unit ต้องรายงาน โดยทันทีที่อาจมีหรือมีเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อบริษัทและตลาดทุน โดยรวมอย่างมี นัยสำคัญ เพื่อให้มีการสั่งการหรือแก้ไขได้ทันต่อเหตุการณ์ โดยการรายงานดังกล่าวข้างต้นอาจรายงาน ผ่านคณะกรรมการอื่นที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทก็ได้

(4) การติดตามให้มีการปรับปรุงแก้ไขตามรายงานการตรวจสอบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์จรรยาบรรณ หรือข้อพึงปฏิบัติ ที่กำหนดโดยกฎหมาย รวมทั้งการสั่งการของสำนักงาน หรือ ประเด็นที่ compliance unit หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมหรือตรวจสอบภายในได้ตั้งข้อสังเกตหรือ ให้แก้ไข

(5) ในกรณีที่มิมีเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อบริษัทและตลาดทุน โดยรวมอย่างมี นัยสำคัญ ให้ compliance unit รายงานต่อสำนักงานโดยไม่ชักช้าถึงรายละเอียดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมถึง การดำเนินการ หรือแนวทางที่จะดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และมาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิด เหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นอีกในอนาคต

(6) การเข้าร่วมในการพิจารณากำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือการทำธุรกรรมใหม่ ๆ ของ บริษัท เพื่อให้มั่นใจว่าได้ดำเนินการระบุ ประเมิน ตลอดจนให้การแนะนำ เกี่ยวกับความเหมาะสม และ ปฏิบัติตามนโยบาย แนวทาง และเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด รวมทั้งหลักเกณฑ์ จรรยาบรรณ หรือข้อพึงปฏิบัติ ที่กำหนดโดยกฎหมาย

(7) เป็นศูนย์รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูล ตลอดจนให้ความรู้และคำปรึกษาแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในบริษัทเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมาย ประกาศ กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ จรรยาบรรณ หรือข้อพึงปฏิบัติต่างๆ รวมทั้งการจัดอบรมความรู้ที่เกี่ยวข้อง

(8) การติดต่อหรือประสานงานกับสำนักงาน

5. บริษัทต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานอย่างน้อย 1 คน โดยเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะขึ้นทะเบียนดังกล่าวต้องปฏิบัติงานเต็มเวลาในหน่วยงานที่รับผิดชอบ และอย่างน้อย ต้องเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดของสายงานการกำกับดูแลการปฏิบัติงานในด้านหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขาย ล่วงหน้า โดยบริษัทต้องแจ้งสำนักงานเพื่อขอขึ้นทะเบียนบุคคลดังกล่าว¹

¹ กรณีบริษัทใช้บริการด้านการกำกับดูแลการปฏิบัติงานจากผู้ให้บริการอื่น บริษัทจะต้องแจ้งขึ้นทะเบียนบุคคลที่จะปฏิบัติงานด้วย

6. เจ้าหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานที่จะขึ้นทะเบียนกับสำนักงานตามข้อ 5 อย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน เช่น ด้านกฎหมาย ด้านบัญชี ด้านการเงิน และด้านการบริหาร เป็นต้น
- (2) มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตลาดเงินหรือตลาดทุนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 4 ปี ในช่วงระยะเวลา 7 ปีก่อนวันที่ขอขึ้นทะเบียน หรือด้านที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลการปฏิบัติงานเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ในช่วงระยะเวลา 7 ปีก่อนวันที่ขอขึ้นทะเบียน
- (3) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยลักษณะต้องห้ามของบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน²
- (4) เป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรที่สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์กำหนด อย่างน้อยทุก 2 ปี

7. ในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน เนื่องจากการลาออก ถูกไล่ออก เสียชีวิต หรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้ บริษัทต้องแจ้งการเพิกถอนการขึ้นทะเบียนต่อสำนักงาน และขอขึ้นทะเบียนเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานภายใน 1 เดือน

8. บริษัทต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานภายใน 1 ปี นับจากวันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ

² ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทธ/น/ข. 37/2553 เรื่อง ลักษณะต้องห้ามของบุคลากรในธุรกิจตลาดทุน ลงวันที่ 15 กันยายน 2553